

KEHTESTATUD
direktori käskkirjaga
09.09.2024 nr 1-1/2

GÜMNAASIUMI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

<i>Õppenõukogu</i>	<i>29.august 2024 nr 1-5/7</i>
<i>Hoolekogu</i>	<i>14.august 2024 nr 1-4/5</i>
<i>Õpilasesinduse</i>	<i>6.september 2024 nr 1</i>

SISUKORD

1. ÜLDSÄTTED JA ÕPPEKAVA ÜLESEHITUS.....	4
2. KOOLI VÄÄRTUSED, ERIPÄRA, ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID, VALDKONNASISESED JA -ÜLESED LÕIMINGUVÕIMALUSED, ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISE JA ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED.....	5
2.1 Kooli väärtused ja eripära.....	5
2.2 Loo Keskkooli õppe- ja kasvatus üldesmärk	6
2.3 Üldpädevuste kujundamise põhimõtted	6
2.4 Õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted.....	8
2.5 Valdkonnasisesed ja -ülesed lõimingu võimalused.....	8
3. ÕPPEKORRALDUS GÜMNAASIUMIS	9
3.1 KOHUSTUSLIKUD KURSUSED JA VALIKKURSUSED	9
3.2 TUNNIJAOTUSPLAAN ÕPPEAINETI JA KLASSITI.....	10
3.4 ÕPPEKOORMUSE KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED	11
3.5 VÕÕRKEELED	12
4. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATAVAD TEGEVUSED.....	12
5. ÕPILASUURIMUSE VÕI PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS.....	13
6. ÕPILASE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE ja HINDAMISE KORRALDUS	14
6.1 Hindamise alused	15
6.2 Hindamisest teavitamine	15
6.3 Hindamise korraldus.....	16
6.4 Hindamise erandjuhud.....	16
6.5 Hindamiskaala	17
6.6 Kokkuvõtva hindamise põhimõtted.....	18
6.6.1 Hinde ja hinnangu vaidlustamine	18
8.1 gümnaasiumi lõpetamine.....	18
7. KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE.....	19
8. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED JA TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD.....	19
8.1 ÜLDPÕHIMÕTTED	19
8.2 ÕPILASE ARENGU TOETAMINE KOOLIS JA TOE VAJADUSE ESMANE MÄRKAMINE.....	20
8.3 ÕPILASE VAJALIKU TOE VÄLJASELGITAMINE JA TUGIMEETME VALIK NING RAKENDAMINE	21
8.4 ÜLDINE TUGI.....	22

8.5	TÕHUSTATUD TOE JA ERITOE RAKENDAMINE HARIDUSLIKU ERIVAJADUSEGA ÕPILASELE	23
8.6	INDIVIDUAALNE ÕPPEKAVA	24
8.7	OSUTATUD TOE TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE	24
9.	ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS.....	25
10.	ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED	25
11.	KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD	26
LISA 1	Pädevused Loo Keskkoolis.....	27
	Gümnaasiumis taotletavad pädevused.....	29
LISA 2	Läbivad teemad Gümnaasiumis	30
	Läbivad teemad gümnaasiumis	31
	Üldalused.....	31
	Läbiv teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”	31
	Läbiv teema „Keskkond ja jätkusuutlik areng”	32
	Läbiv teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”	32
	Läbiv teema „Kultuuriline identiteet”	33
	Läbiv teema „Teabekeskond”	34
	Läbiv teema „Tehnoloogia ja innovatsioon”	34
	Läbiv teema „Tervis ja ohutus”	35
	Läbiv teema „Väärtused ja kõlblus”	35

1. ÜLDSÄTTED JA ÕPPEKAVA ÜLESEHITUS

1. Loo Keskkooli õppekava on Loo Keskkooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument. Õppekava koostamise aluseks on valitsuse määrus „Gümnaasiumi riiklik õppekava“ välja antud 11.03.2023, „Põhikooli ja gümnaasiumiseadus“ ja Loo Keskkooli arengukava 2024 – 2027.
2. Loo Keskkooli gümnaasiumi õppekava terviktekst on kooli veebilehel.
3. Andmed gümnaasiumi õppekava kohta kantakse Eesti Hariduse Infosüsteemi.
4. Loo Keskkooli õppekava koosneb üldosast ja lisadest.
5. Loo Keskkooli gümnaasiumi õppekava üldosas esitatakse:
 - 1) Loo Keskkooli eripära, väärtused ning õppe- ja kasvatusesmärgid, valdkonnasisesed ja -ülesed lõiminguvõimalused, üldpädevuste kujundamise ja õppekava läbivate teemade käsitlemise põhimõtted;
 - 2) õppekorraldus gümnaasiumis;
 - 3) õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatavad tegevused;
 - 4) õpilasuurimuse või praktilise töö korraldus
 - 5) hindamise ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus;
 - 6) hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord;
 - 7) karjääriinfo ja nõustamise korraldus;
 - 8) õpilaste ja lastevanemate teavitamise ja nõustamise korraldus;
 - 9) õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted;
 - 10) gümnaasiumi õppekava uuendamise ja täiendamise kord.
6. Loo Keskkooli põhikooli õppekava lisades esitatakse:
 - 1) läbivad teemade kirjeldused;
 - 2) ainevaldkondade kavad;
 - 3) valikõppeainete ainekavad.
7. Ainevaldkondade õppeainete ainekavades kirjeldatakse:
 - 1) ainevaldkonna rakendamise üldalused;
 - 2) ainevaldkonna kohustuslike õppeainete ainekavad;
 - 3) ainekavades esitatakse õpitulemused, mis toetavad kooliastme lõpuks taotletavate teadmiste, oskuste ja hoiakute saavutamist ning valdkonnapädevuste kujunemist.

2. KOOLI VÄÄRTUSED, ERIPÄRA, ÕPPE- JA KASVATUSEESMÄRGID, VALDKONNASISESED JA -ÜLESED LÕIMINGUVÕIMALUSED, ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISE JA ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

2.1 KOOLI VÄÄRTUSED JA ERIPÄRA.

1. Loo Keskkooli ülesandeks on tingimuste loomine oma piirkonna noortele kohustusliku põhihariduse ja soovijaile konkurentsivõimelise üldkeskhariduse omandamiseks. Loo Keskkooli missiooniks on elus hästi toime tuleva eetilise inimese terviklik kujundamine. Otsustusjulgus ja -võime koos vastutustundega enese ja ühiskonna ees tagavad isiksuse kestliku arengu. Kool loob õpilastele tingimused nii tahteliseks, vaimseks, kehaliseks kui ka emotsionaalseks kasvuks. Kool on perele lapse arengust hooliv partner. **Kooli missioon:** toetame õppija terviklikku arengut.
2. Meie **motoks** on „**KOOL AVAB MULLE UKSED**”. See tähendab, et kool aitab õpilasel oma võimeid avastada ja potentsiaali realiseerida. Kool aitab õpilasel saada täieõiguslikuks, kohusetundlikuks Eesti Vabariigi kodanikuks. Kooli ukSED on avatud koostööks kogukonna, kohaliku omavalitsuse ja kõikide teiste partneritega. Kool on avatud uuele ja kaasaegsele säilitades seejuures koolis väljakujunenud traditsioonid ja omanäolisuse, kool on kohaliku haridus- ja kultuurielu keskus.

3. Loo Keskkooli visioon:

Tahame olla kool, mis annab õppijaile positiivsed väärtused ja teadmised kogu eluks.

4. Kooli põhiväärtused:

- 1) Avatus - oleme avatud uutele ideedele ja tehnoloogiatele, koostööle kogukonnaga, Eesti ja rahvusvaheliste koostööpartneritega.
- 2) Isamaalisus - Eesti on meie kõigi kodu, hoiame au sees eesti keelt, kultuuri ja loodust. Väärtustame kooli traditsioone.
- 3) Väärikus - Austame ennast ja teisi, vastutame oma sõnade ja tegude eest.
- 4) Hoolivus - Märkame väikest ja suurt, hoolime igäühest. Hoolitseme oma vaimse ja füüsilise tervise eest.
- 5) Turvalisus - Koos ennetame riske ja ohte, loome keskkonda, kus kõigil on hea olla

2.2 LOO KESKKOOLI ÕPPE- JA KASVATUSE ÜLDEESMÄRK

Püüdleme õppiva ja kaasava kooli harmoonilise mudeli poole, olles avatud arengutele. Kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgseteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

1. Loo Keskkoolis toetatame õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Loomingutingimused õpilase võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning tervikliku maailmapildi kujunemiseks.
2. Peame oluliseks väärtusi, mis tulenevad Eesti Vabariigi põhiseadusest, ÜRO inimõiguste ülddeklaratsioonist, lapse õiguste konventsioonist ning Euroopa Liidu alusdokumentides nimetatud eetilistest põhimõtetest.
3. Uue põlvkonna sotsialiseerimine rajaneb eesti kultuuri traditsioonide, Euroopa ühiseväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõtul. Üldhariduse omandanud inimesed suudavad ühiskonnaga integreeruda ning aitavad kaasa Eesti ühiskonna jätkusuutlikule sotsiaalsele, kultuurilisele, majanduslikule ja ökoloogilisele arengule.
4. Gümnaasiumis on õpetuse ja kasvatuse põhitähtsuseks, et õpilased leiaksid endale huvi- ja võimete kohase tegevusvaldkonna, millega siduda enda edasine haridustee. Gümnaasiumi ülesanne on luua tingimused, et õpilased omandaksid teadmised, oskused ja väärtushoiakud, mis võimaldavad jätkata tõrgeteta õpiteed kõrgkoolis või kutseõppeasutuses.
5. Eesti kool seisab eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest, seepärast pööratakse gümnaasiumi õpetuses ja kasvatuses erilist tähelepanu eesti keele õppele.

2.3 ÜLDPÄDEVUSTE KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

1. Loo Keskkooli õppekava taotleb õpilastel üld- ja valdkonnapädevuste kujundamist.
2. Õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.
3. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, aga ka läbivate teemade käsitlemise kaudu ainetundides, tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate omavahelises ning kooli, kodu ja kogukonna ühistöös.
4. Üldpädevuste arengu toetamise rakendamise viisid on kirjeldatud kooli õppekava ainevaldkondade kavades sinna kuuluvate õppeainete kohta tervikuna.
5. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõimimine teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja koolivälise tegevuse. Valdkonnapädevuste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.
6. Loo Keskkooli gümnaasiumi riikliku õppekava kujundavad üldpädevused on:

- 1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel, olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
- 2) sotsiaalne- ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust ning erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastustus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid, tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis;
- 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ning tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida terveid eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri;
- 4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi;
- 5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keekekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
- 6) matemaatika- loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt;

- 7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid; rakendada finantskirjaoskust;
- 8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuvas ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.

2.4 ÕPPEKAVA LÄBIVATE TEEMADE KÄSITLEMISE PÕHIMÕTTED

1. Läbivad teemad puudutavad õpilase isiksuse ja sotsiaalse arengu seisukohalt olulisi eluvaldkondi, mida ükski õppeaine eraldi ei käsitle.
2. Läbivate teemade õpetamise eesmärk on kujundada teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumisnorme valdkondades, millel on kokkupuutepunkte paljude õppeainetega.
3. Õpetuse integratsiooni aluseks on Loo Keskkooli gümnaasiumi õppekavas esitatud kokkulepete järgimine õppekorralduse ja hindamis põhimõtete osas, õppekavas konkretiseeritud pädevuste ning õpetuse eesmärkide elluviimisel, õppesituatsioonide loomisel ja erinevatele ainetele ühiste probleemide käsitlemisel.
4. Läbivate teemade kirjeldused on esitatud Lisas 2.

2.5 VALDKONNASISESED JA -ÜLESED LÕIMINGUVÕIMALUSED

1. Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab Loo Keskkool gümnaasiumi õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus.
2. Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisosa järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning -viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldab Loo Keskkool õpet ja kujundab õppekeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärged ning määrates erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku.
 - 1) õppesisu ja -tegevuste asjakohast lõimimist korraldavad Loo Keskkooli ainesektsioonid ning aineõpetajad;
 - 2) aineõpetaja täpsustab oma töökavas ainetevahelise lõimimise eesmärged ja viise.

3. ÕPPEKORRALDUS GÜMNAASIUMIS

1. Loo Keskkooli õppekeel on eesti keel.
2. Gümnaasiumis on kursus- ja traditsiooniline õpe.
3. Õppe- ja kasvatusetegevuse korra gümnaasiumis kinnitab kooli direktor.

3.1 KOHUSTUSLIKUD KURSUSED JA VALIKKURSUSED

1. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujundamine. Valdkonnapädevuste kujunemist ning gümnaasiumi õppe- ja kasvatusesmärkide saavutamist toetavad ainekavades esitatud õpitulemused, lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväliline tegevus. Väärtushoiakute saavutatust ei hinnata, vaid antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet arenguveestluste käigus.

2. Loo Keskkooli õppekavas on järgmised kohustuslikud ainevaldkonnad ja kursuste arvud:

Keel ja kirjandus	11 kursust
Võõrkeeled	10 kursust
Matemaatika	14 kursust(lai matemaatika) või 8 (kitsas matemaatika)
Loodusained	15 kursust
Sotsiaalsained	9 kursust
Kunstiained	5 kursust
Kehaline kasvatus	5 kursust

1. Loo Keskkoolis võimaldatakse õpilastele järgmisi kooli valikkursuseid:

Keel ja kirjandus	4 kursust
Võõrkeeled	11 kursust
Matemaatika	2 kursust
Loodusained	1 kursus
Sotsiaalsained	2 kursust
Riigikaitse	2 kursust
Majandus- ja ettevõtlusõpe	2 kursust
Uurimistö alused	1 kursus
Õppides loon ennast	1 kursus
Riigieksami kursus	2 kursust

3. Lisaks kooli valikkursustele saab gümnaasiumiõpilane valida igal õppeaastal lisaks 2 kursust väljakuulutatud valikkursuste hulgast. Kogu gümnaasiumi jooksul kokku minimaalselt 6 kursust. Valikkursuse rühm avatakse 10 soovija olemasolul. Valikkursuseid on võimalik

valida ka tasuliste kursuste hulgast, mis on kooli poolt makstud (nt.Edumuse kursused) ja kõrgkoolide tasuta e-kursuste hulgast.

4. Kui gümnaasiumiõpilane on valinud valikkursuse, on see kohustuslik kõikide selle õppeaine kursuste lõikes.

3.2 TUNNIJAOTUSPLAAN ÕPPEAINETI JA KLASSITI

3.3 RIIKLIKU ÕPPEKAVA

kohustuslikud õppeained	10.kl.	11.kl.	12.kl.	Kokku
Eesti keel	2	2	2	6
Kirjandus	2	2	1	5
B2-võõrkeel (inglise keel)	1	2	2	5
B1-võõrkeel (vene keel/saksa keel)	2	2	1	5
Matemaatika Lai (kitsas)	5(3)	5(2)	4(3)	14(8)
Inimgeograafia	1			1
Loodusgeograafia		2		2
Keemia	2	1		3
Füüsika	2	2	1	5
Ajalugu	2	2	2	6
Muusika	1	1	1	3
Bioloogia		2	2	4
Inimeseõpetus			1	1
Ühiskonnaõpetus			2	2
Kunst		1	1	2
Kehaline kasvatus	2	2	1	5
Kokku	22(20)	26(23)	21(20)	69(63)
Kohustuslikud koolivalikkursused				
Eesti keel	1	1		2
Kirjandus	1	1		2
Inglise keel	2	2		4
Riigikaitseõpetus	2			2
Psühholoogia			1	1
Majandus- ja ettevõtlusõpe	1	1		2
Õppides loon ennast	1			1
Uurimustööde alused	0,5	0,5		1
Matemaatika riigieksamikursus			1	1
Tekstiõpetus			1	1
C-keel	2	2	2	6
Vene keel/saksa keel			1	1
Füüsika			1	1
Matemaatika kitsas /lai		(1)	1	1
Inimene ja õigus			1	1
Eesti kultuurilugu		1		1
Kokku	10,5	8,5 (9,5)	9	28(29)
	32,5(32,5)	34,5 (32,5)	30(29)	97(94)
Õpilase valitavad vabaained (valib terve gümnaasium, igal aastal min 2kursust)				
Turismindus				3
Kunstitehnikad				1

Tehnoloogiaõpetus I,II				2
Matemaatika valik				1
DSD I				3
DSD II				3
Liiklusõpetus	2			2
Meediaõpetus				1
Koorilaul	1	1	1	3
Jooga				1
Vaimne tervis				1
Rahvatants				1
Hispaania keel				1
Esperanto keel				1
Meediapädevus				1
Rahvusvaheliste projektide juhtimine				1
Kokandus				1
Kokku				

3.4 ÕPPEKOORMUSE KUJUNDAMISE PÕHIMÕTTED

1. Kooli õppeaasta arvestusühikud on õppetund, õppepäev, õppenädal, kursus.
2. Õppeaasta kestab 1. septembrist järgmise aasta 31. augustini ning koosneb kursustest ja koolivaheaegadest. Õppeaastas on kokku 175 õppepäeva. Lõpuklassis on kokku vähemalt 185 õppepäeva.
3. Õppepäevade arv on määratud põhikooli- ja gümnaasiumiseadusega ning koolivaheajad toimuvad haridus- ja teadusministri kehtestatud ajal.
4. Ühes õppenädalas on viis õppepäeva. Õpilase nädala õppekoormus õppeaineti määratakse kooli õppekavaga.
5. Õppe- ja kasvatuskorralduse põhivorm on õppetund. Õppetunnid toimuvad koolis või väljaspool kooli ekskursiooni või õppekäiguna.
6. Õppetund on kooli õppekavas või õpilasele koostatud individuaalses õppekavas juhendatud õpeks ettenähtud ajavahemik. Õppetunnis osalemine on õpilasele kohustuslik. Hästi põhjendatud erandi kinnitab õppealajuhataja või direktor. Juhendatud õpe on loeng, klassitund, rühmatund, individuaaltund, konsultatsioon, e-õpe, õppekäik ja muu vorm, mis on suunatud riiklikus ning kooli õppekavas ette nähtud teadmiste ja oskuste omandamisele ning toimub õppekeskkonnas, milles osalevad nii õpilane kui ka pedagoog.
7. Õppetunni pikkus on 45 minutit. Õppetund vaheldub vahetunniga. Õppetunni võib jagada mitmeks osaks ning kuni kaks õppetundi võib toimuda järjest, ilma vahetunnita. Vahetunni pikkus vähemalt 10 minutit iga õppetunni kohta.
8. Õppetundide arv ja nende järjekord õppepäevas määratakse tunniplaaniga, mille kinnitab kooli direktor.
9. Õpetaja planeerib oma tööd koostöös teiste õpetajatega lähtuvalt kujundava hindamise põhimõtetest. Kursuse jooksul läbitavad peamised teemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilastele teatavaks kursuse algul.
10. Kooli päevakava kajastab õppetegevuste ning kooli õppekava toetavate õppekavaväliste tegevustega (ringid) järjestust ja ajalist kestust. Kooli päevakava kehtestab direktor:

Tund	Aeg
1.	8.00 – 8.45
2.	8.55 – 9.40
3.	9.50 – 10.35
Söögivahetund	
4.	10.55 – 11.40
Söögivahetund	
5.	12.00 – 12.45
Söögivahetund	
6.	13.05 – 13.50
7.	14.00 – 14.45
8.	14.55 – 15.40

11. Õpilase õppekoormus on 63 (või 69 olenevalt matemaatika valikust) riiklikus õppekavas esitatud kohustuslikku kursust ning valikkursused vastavalt kooli õppekavale (kooli valikkursused) ja õpilase poolt valitud kursused.
12. Õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul on 96 kursust (1 kursus on 35õppetundi, nendest 28 kontaktundi). Gümnaasiumi lõpuklassis on juhendatud õppetöö kursuse maht ligikaudu 28 tundi, mis tuleneb algavast eksamiperioodist.

3.5 VÕÕRKEELED

1. Gümnaasiumis õpetatakse järgmiseid võõrkeeli:
 - 1) inglise keel A-keelena tase B2;
 - 2) vene keel B-keelena tase A2, B1;
 - 3) saksa keel B-keelena tase A2, B1, B2;
 - 4) vene, saksa või soome keel C-keelena A1, A2.

4. ÕPPEKESKKONNA MITMEKESISTAMISEKS KAVANDATAVAD TEGEVUSED

1. Õppekeskkonna mitmekesistamiseks on koolis kavandatud tegevused, mis on kirjeldatud kooli üldtööplaanis.
2. Ülekoolilised õppekava rakendamist toetavad tegevused on:
 - 1) õppekäigud ja ekskursioonid;
 - 2) loovtöid tutvustavad üritused;

- 3) traditsioonilised ülekoollilised üritused, mis toimuvad igal õppeaastal;
 - 4) kooli ja kalendritähtpäevaga seotud üritused (aktused);
 - 5) heategevusüritused;
 - 6) kontserdid ja teatrikülastused;
 - 7) spordiüritused ja loodusmatkad.
3. Koolis töötavad õppekava täitmist toetavad aine- ja huviringid. Loo Keskkool korraldab huvitegevust läbi ringitundide. Ringitund on juhendatud tegevuseks ettenähtud ajavahemik, mis on suunatud õppetundides õpitu laiendamisele läbi mängu ja suhtlemise. Ringitundides osalemise otsustab õpilane või piiratud teovõimega õpilase vanem või seaduslik esindaja õppeaasta alguses. Lapsevanem esitab koolile vastavasisulise kirjaliku avalduse. Ringitunnid toimuvad pärast õppetundide lõppu.
4. Ülekoollilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse enne õppeaasta algust. Ülekoollilised ja koolidevahelised projektid peavad olema kooskõlas Loo Keskkooli õppekava õpitulemustega.
5. Projektid on üldtööplaani osa ja kinnitatakse direktori käskkirjaga.
6. Ülekoolliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise ja korraldamise korra kinnitab direktor.
7. Projekt-, õues- ja muuseumiõppe ning ekskursioonide ja õppekäikude aeg ning kestus kavandatakse koostöös teiste õpetajatega.
8. Õpetaja esitab õppeaasta alguses töökavas plaani korraldatavast projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks.
9. Õppekäigud jmt korraldatakse moel, mis häirib võimalikult vähe tunniplaanijärget õppetööd.
10. Ühised projektid partneritega:
- 1) maakondlik projekt Kaitse end ja aita teist (KEAT);
 - 2) õpilasvahetus sõpruskooliga Saksamaalt Ost-Alb Gümnaasiumist;
 - 3) rahvusvaheline Euroopa koolide vaheline projekt eTwinning.

5. ÕPILASUURIMUSE VÕI PRAKTILISE TÖÖ KORRALDUS

1. Õpilased sooritavad gümnaasiumi jooksul uurimistöö või praktilise töö. Uurimistööd või praktilist tööd toetab valikaine „Uurimistöö alused“, mille maht on 35 õppetundi, annab algteadmised teadusliku uurimistöö olemusest, meetoditest, etappidest, struktuurist, vormistamisest ning kaitsmisest.
2. Valikaine eesmärgiks on õpetada uurimistöö ja praktilise töö tegemist, vormistamist ja kaitsmist.
3. Uurimistöö koostamise juhend on esitatud kooli veebilehel.
4. Uurimistöö on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö.

5. Uurimistöös õpilane põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning resümee eesti ja võõrkeeles. Uurimistööl on algupärane, objektiivne ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud. Uurimistööl kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega.
6. Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab kontseptuaalset lahendust, töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust.
7. Uurimis- või praktilise töö juhendamise ja koostamise protsess:
 - 1) õpilane valib 10. klassi lõpus uurimistöo teema ja juhendaja;
 - 2) 11. klassi õppeaasta alguses kinnitab direktor käskkirjaga uurimis- või praktiliste tööde juhendajad ja uurimis- või praktiliste tööde ajakava;
 - 3) ajakava esitatakse kooli veebilehel;
 - 4) uurimis- ja praktilise töö koostamise perioodil toimub kaks seminari, kus õpilane annab ülevaate töö arengust;
 - 5) uurimis- või praktilise töö hindamiseks viiakse läbi retsenseerimine ja kaitsmine kolmanda trimestri lõpus.
8. Hindamisel võetakse arvesse juhendaja hinnang õpilase tegevusele töö ettevalmistamisel. Hinnatakse õpilase uurimistööl sätestatud eesmärkide saavutamist.
9. Kui uurimis- või praktilist tööd on hinnatud mitterahuldava hindegaga, antakse õpilasele võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.
10. Uurimis- ja praktilise töö üldise korralduse koordineerijaks on õppealajuhataja.

6. ÕPILASE ARENGU JA ÕPPIMISE TOETAMISE JA HINDAMISE KORRALDUS

1. Õppimine on elukestev protsess, mille teadvustatus ning eesmärgistatus sõltub õppija east ja individuaalsest eripärasest. Õppimine toimub mängu ja matkimise, vaatluse ning mõtestamise, elamuse ja kogemuse, harjutamise ning katsetamise, meeldejätmise ja loomise kaudu. Elukestva õppimise kui elustiili kujundamiseks on oluline õppija sisemine motivatsioon.
2. Õppe- ja kasvatusprotsess on eesmärgistatud, arusaamisega õppimine ja seda suunav, nõustav, analüüsiv ning hindav õpetamine ja kasvatamine nende tegevuste vastastikustes seostes.
3. Õpilased võtavad võimetekohaselt osa oma õppimise eesmärgistamisest, kavandamisest ja hindamisest.
4. Õppimine võib toimuda reaalses või virtuaalses keskkonnas.
5. Õppe- ja kasvatusprotsessi käigus õpivad õpilased:
 - 1) olemasolevaid teadmisi ja oskusi kasutama, seoseid nägema;

- 2) küsima, teada saama, uusi teadmisi ja oskusi omandama;
- 3) tegutsema; oma intellekti, fantaasiat, emotsioone kasutama; looma, konstrueerima, katsetama;
- 4) ennast arendama, õppimist õppima;
- 5) õppima üksi või koos teistega, jälgides ja hinnates enda ja kaaslaste tegevust;
- 6) probleeme lahendama, valikuid tegema, otsustama väidete õigsuse üle, vaidlema, argumenteerima, kaitsma oma seisukohti;
- 7) oma mõttetegevust ja õppimist jälgima ja juhtima.

6.1 HINDAMISE ALUSED

1. Loo Keskkooli õpilaste teadmiste ja oskuste ning käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse riiklikust ja kooli õppekavast ning teistest põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse alusel antud õigusaktidest.
2. Õpitulemuste hindamine on osa õppe- ja kasvatusprotsessist. Hinnatakse nõutavate õpitulemuste saavutatust, teadmiste ja oskuste omandatust. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.
3. Hindamise eesmärk on:
 - 1) toetada õpilase arengut;
 - 2) anda tagasisidet õpilase õppe edukuse kohta;
 - 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
 - 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
 - 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
 - 6) anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.
4. Ühe hindega ei hinnata korraga õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi ning õpilase hoolsust, käitumist ja/või suhtumist õppimisse.

6.2 HINDAMISEST TEAVITAMINE

1. Kooli õppekavas sätestatud hindamise korraldus avalikustatakse kooli veebilehel.
2. Loo Keskkooli õpilaste hinded kantakse õppeinfosüsteemi. Kool annab õpilasele ja piiratud teovõimega õpilase puhul ka vanemale kirjalikku tagasisidet õpilase õppe edukuse ja käitumise kohta vähemalt kord õppeaastas kooli õppekavas kehtestatud korras. Õpilased saavad hinnetega tunnistuse õppeaasta lõpus.
3. Õpilasel on õigus saada teavet hindamise korralduse ning saadud hinnete ja hinnangute kohta. Õpilasel on õigus teada, milline hinne või hinnang on aluseks kokkuvõtvale hindele ja hinnangule. Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord ning hinnete ja hinnangute vaidlustamise kord sätestatakse kooli õppekavas.

4. Aineõpetaja:

- 1) teeb kursuse algul õpilastele teatavaks õppeaine nõutavad teadmised ja oskused, nende hindamise ajad ja vormi;
- 2) kannab kohe (sama päeva õhtul kella 17.00-ks) õppeinfosüsteemi antud tunni info (tunni kirjeldus, puudujad, kodutöö ja märkamised);
- 3) kavandab kursuse õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööde) aega kooskõlastatult teiste õppeainete õpetajatega ja kannab selle õppeinfosüsteemi kontrolltööde plaani;
- 4) kirjalike tööde tagasisidestamise (hinnetest teavitamise) tähtaeg on üks nädal kui konkreetses aines ei ole õpetaja õppeaasta (kursuse) alguses õppejuhi teadmisel õpilastega kirjalikult kokku leppinud teisiti;
- 5) kannab õppeinfosüsteemi hinded.

6.3 HINDAMISE KORRALDUS

1. Kujundava hindamisena mõistetakse õppe kestel toimuvat hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämistele kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed. Kujundav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ning vajakajäämisi ja sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
2. Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ning oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õppe- ja kasvatusesmärkide ning läbivate teemade) kohta. Kogu õppepäeva vältel annavad pedagoogid õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Loo Keskkool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
3. Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärgi seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
4. Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava õppeaine õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustele ja tema õppele püstitatud eesmärkidele. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes. Kujundava hindamise ühe vahendina võib kasutada õpimappi. Õpimapp õppimise päevikuna sisaldab nii õppetöid kui ka tööde analüüsi ja tagasisidet. Õpimappe võib koostada aine- ja valdkonnapõhiselt, läbivate teemade või üldpädevuste kohta.
5. Oskusainete hindamisel arvestatakse ka õpilase püüdlikkust ja individuaalset arengut.

6.4 HINDAMISE ERANDJUHUD

1. Kui suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud välja panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks.

2. Järelevastamisele või järeltööle eelneb üldjuhul õpetaja konsultatsioon.
3. Järelevastamiseks või järeltöö sooritamiseks on õpilasel aega kümme koolipäeva, alates hinde teatavaks tegemisest. Erandi, kui õpilasel lubatakse hiljem järgi vastata, kinnitab õppealajuhataja. Õpetaja järelevastamise aeg avalikustatakse kooli kodulehel. Õpetaja teavitab järelevastamise tulemustest õppeinfosüsteemi vahendusel kolme tööpäeva jooksul.
4. Järeltöö sooritamise ja hindamise põhimõtted fikseeritakse õpetaja töökavas ja tehakse õpilasele teatavaks õppeaasta alguses.
5. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, hinnatakse vastavat suulist vastust (esitust), kirjalikku või praktilist tööd, praktilist tegevust või selle tulemust hindegas „nõrk“. Järeltöö sooritatakse vastavalt p. 3 kehtestatud korrale.
6. Õppeinfosüsteemis on märgitud tähtjaks esitamata tööd.

6.5 HINDAMISSKAALA

Numbriliselt hinnatakse õpitulemusi viiepallisüsteemis, kus hinne „5“ on „väga hea“, „4“ on „hea“, „3“ on „rahuldav“, „2“ on „puudulik“, „1“ on „nõrk“. Sümboliga T tähistatakse Stuudiumis tegemata või esitamata hindelist tööd. Sümbol ! tähistab Stuudiumis meeldetuletust, tähelepanu pööramist. Hinde täpsustamiseks kasutatakse märke „+“ ja „-“, mis ei laiene kokkuvõtivatele hinnetele (trimestri-, aasta-, kursuse- ja kooliastmehinne).

Sõnaliste hinnangute puhul tähistab „arvestatud“ (A) teadmiste ja oskuste omandamist, „mittearvestatud“ (MA) teadmiste ja oskuste mitteomandamist või töö mitteesitamist. Sõnalisi hinnanguid „arvestatud“ ja „mittearvestatud“ võib kasutada 1.2. ja 3.klassi inimeseõpetuse hindamisel, 3.4.kl. arvutiõpetuse hindamisel, gümnaasiumis uurimistööde aluste ja õppides loon ennast õppeainete hindamisel ning kehalise kasvatus hindamisel meditsiinilise näidustuse korral.

1. Õpilase teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas õppekavas toodud oodatavate tulemustega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi võib hinnata nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes.
2. Hindamisel viie palli süsteemis:
 - 1) hindegas „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
 - 2) hindegas „4“ ehk „hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
 - 3) hindegas „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu;
 - 4) hindegas „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi;

- 5) hindegaga „1” ehk „nõrk” hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemustes esineb olulisi puudusi ja areng puudub.
3. Viie palli süsteemis hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti, koostatakse tööd nii, et hindegaga „5” hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90–100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindegaga „4” 75–89%, hindegaga „3” 50–74%, hindegaga „2” 20–49% ning hindegaga „1” 0–19%.

6.6 KOKKUVÕTVA HINDAMISE PÕHIMÕTTED

1. Gümnaasiumiastmes hinnatakse õpilase õpitulemusi vastavas õppeaines kokkuvõtvalt kursuse- ja kooliastmehindegaga. Kursusehinne pannakse välja kursuse jooksul saadud vähemalt kolme hinde alusel samal nädalal kui kursus lõppeb. Kooliastmehinne pannakse välja õppeaine 10.–12. klassi kursusehinnete alusel.
2. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata, lepivad õpilane ja õpetaja kirjalikult kokku järelevastamise aja ja tingimused, teavitades sellest õppealajuhatajat.
3. Kui kursusehinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järelevastamiseks, loetakse kooliastmehinde väljapanekul antud kursuse vältel omandatud teadmised ning oskused vastavaks hindele „nõrk“.

6.6.1 HINDE JA HINNANGU VAIDLUSTAMINE

1. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hinde või hinnangu erimeelsuse korral kohe peale hinde või hinnangu teadasaamist pöörduda aineõpetaja või õppealajuhataja poole.
2. Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne päeva jooksul pärast hinde või hinnangu teadasaamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.
3. Kooli direktor teeb otsuse viie tööpäeva jooksul, pärast õppealajuhataja, aineõpetaja, õpilase ning vanemaga konsulteerimist ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

8.1 GÜMNAASIUMI LÕPETAMINE

1. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellel käesolevas määruses sätestatud tingimustel kooli õppekavaga või nõustamiskomisjoni soovitusel individuaalse õppekavaga on vähendatud või asendatud käesolevas määruses sätestatud taotletavaid õpitulemusi, on lõpetamise aluseks kooli või individuaalses õppekavas määratud õpitulemuste saavutus.
2. Gümnaasiumiastmes ei viida 10.–11. klassi õpilast järgmisesse klassi „puudulike” või „nõrkade” kursusehinnetega. Gümnaasiumiastmes klassikursust kordama ei jäeta. Õpilane viiakse üle vähemalt rahuldavate kursusehinnetega.
3. Õpilane arvatakse koolist välja kui õpilane ei täida nominaalse õppeaja jooksul gümnaasiumi lõpetamise tingimusi ja tema õppeaega ei ole individuaalse õppekava kohaselt pikendatud. Kooliastme hinnet ei panda välja kui kursuse (kursuste) hinne (hinded) on mitterahuldav(ad).

4. Õpilane arvatakse koolist välja kui õpilasele on gümnaasiumis õppides ühe õppeaasta jooksul pandud kolmes või enamal õppeaines üle poolte kursusehinnetena välja „nõrgad“ või „puudulikud“.
5. Õpilasel on võimalik parandada „puudulikke“ või „nõrku“ kursusehindeid, kui ei teki vastuolu p.8.8.2. lõige 7.
6. Gümnaasiumi lõputunnistuse annab gümnaasium õpilasele:
 - 1) kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad või valikkursuste puhul rahuldavad või arvestatud;
 - 2) kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele või lõikes 4 sätestatud tingimustel eesti keele teise keelena, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid;
 - 3) kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
 - 4) kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul õpilasuurimuse või praktilise töö, välja arvatud kooli lõpetamisel eksternina.

7. KARJÄÄRIÕPPE, SH KARJÄÄRIINFO JA NÕUSTAMISE KORRALDAMINE

1. Karjääriõppe eesmärgiks on aidata õpilasel arendada teadlikkust iseendast, omandada teadmisi töömaailmast, elukutsetest ja õppimisvõimalustest ning kujundada hoiakuid ja toimetulekuuskusi, mis soodustavad kaasaegsesse töömaailma sisenemist, karjääriotsuste tegemist ning eneseteostust.
2. Karjääriõppe sihtrühmadeks on õpilased, lapsevanemad, elukestva õppe alal ka õpetajad. Prioriteetsed rühmad on iga kooliastme viimase klassi õpilased.
3. Koolis tagatakse karjääriteenuste kättesaadavus järgmiselt:
 - 1) Lähiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleleid, klassidevahelisi ning ülekoollisi projekte. 10.klassi õpilased jälgivad ühel päeval huvipakkuvat ameti töötaja tööd - on töövarjuks.
 - 2) Tunnivälise tegevuse käigus toimuvad projektipäevad koolis, õppekäigud ettevõtetes toetavad karjääriotsuste tegemist.
 - 3) Karjäärinõustamisteenus tagatakse õpilasele ja lapsevanemale kooli karjäärispetsialisti poolt ja koostöös lähima nõustamiskeskusega (Rajaleidja, Töötukassa).

8. HARIDUSLIKE ERIVAJADUSTEGA ÕPILASTE ÕPPEKORRALDUSE PÕHIMÕTTED JA TUGITEENUSTE RAKENDAMISE KORD

8.1 ÜLDPÕHIMÕTTED

1. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtub Loo Keskkool kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt õpib haridusliku erivajadusega õpilane üldjuhul tavaklassis koolis kehtestatud õppekava alusel ja õpilase erivajadusega arvestades.
2. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtub kool esmatasandi ennetuse põhimõttest, kus põhirõhk on klassitasandil tehtaval tööõpilase individuaalsuse varajasel toetamisel ning tema erivajaduste märkamisel. Vajadusel rakendab kool võimalikult varajasi ja efektiivseid sekkumismeetodeid koolitasandil eelkõige õpihuvi säilitamiseks ning käitumise toetamiseks. Vajadusel kaasatakse pere või kooli algatusel spetsialistid väljastpoolt kooli.
3. Haridusliku erivajadusega (HEV) õpilane on I-XII klassi õpilane, kelle õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või koolis edasijõudmiseks õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestvuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas ning kelle puhul kool rakendab süsteemset abi koolitasandil.
4. Andekas õpilane on I-XII klassi õpilane, kes oma kõrgete võimete tõttu omab eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutavas-, esituskunstis või spordialadel.

8.2 ÕPILASE ARENGU TOETAMINE KOOLIS JA TOE VAJADUSE ESMANE MÄRKAMINE

1. Õpetajad jälgivad õpilase arengut, käitumist ja hoolsust ning tagasisidestavad õppeinfosüsteemi (Studium) vahendusel.
2. Saavutatud õpitulemused on aluseks õppe edasiseks kavandamiseks.
3. Õpetajad kohandavad vajaduse korral õpet ainetunnis õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi.
4. Õpilase arengu toetamine toimub kolmel tasandil: klassi tasand, kooli tasand ja võrgustikutöö koostöös teiste spetsialistidega väljaspool kooli.
 - 1) logopeed viib läbi õppeaasta alguses 1.-9. klassidele kirjutamis- ja lugemis oskuste analüüsi, mille tulemusena selgitatakse välja koos õpetajaga logopeedilist tuge vajavad õpilased ja moodustatakse õpiabirühmad;
 - 2) psühholoogid viivad õppeaasta jooksul läbi mälu ja mõtlemise teste (vanema nõusolekul) ja monitooringuid;
 - 3) eripedagoog viib läbi tunnivaatlused, vestlused, analüüsib sooritatud õppetöö ülesandeid ja viib läbi õpilase individuaalse testimise kus hinnatakse õpioskuse ja kognitiivseid võimeid.
 - 4) sotsiaalpedagoog viib läbi vestlusi õpetaja, vanema, õpilasega, tunnivaatlused, koolivälise nõustamismeeskonna otsusega õpilastele sotsiaalste oskuste õppe.
 - 5) võrgustikutöö: Rajaleidja, kohaliku omavalitsuse lastekaitse spetsialist, politseiametnik, Eesti Töötukassa karjäär spetsialistid, koolivälised erialaspetsialistid.

5. Õpetaja nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
 6. Õpilase arengu toetamiseks korraldab klassijuhataja arenguveestlusi.
 7. Tugimeeskond teeb ettepaneku vanemale, õpetajale ja direktorile koolis pakutavate tugimeetmete rakendamiseks. Tugimeetmete rakendamine, maht ja kestus otsustatakse tugispetsialistide, klassi- ja aineõpetajate koostöös. Kool võib kaasata teenuse vajaduse hindamisel ja õpilasele vajaliku toe valikul teiste valdkondade spetsialiste väljastpoolt kooli, teavitades sellest eelnevalt vanemat või tema seaduslikku esindajat.
 8. Teenuse valikul arvestatakse õpilase vanust, vajadusi, individuaalseid eeldusi ja võimeid, samuti lahendamist vajava probleemi iseloomu õpilase vajadustest lähtuvalt. Teenuste valikul kuulatakse ära õpilase või tema seadusliku esindaja arvamus.
 9. Esmased abimeetmed ei too soovitud tulemusi siis teavitab õpetaja tuge vajavast õpilasest HEV-koordinaatorit. Abivajava õpilase märkaja võib olla ka muu koolitöötaja, samuti kooliväliline inimene, märkaja edastab info koolitöötajale, kes informeerib sellest kooli HEV-koordinaatorit.
 10. Hariduslike erivajadustega õppe koordineerija on direktori käskkirjaga määratud, isik, kelle ülesanne on õppetöö ja õpilase arengu toetamiseks korraldada koolisisesest meeskonnatööd, ning koordineerida koolivälises võrgutikutöös osalemist
 11. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija toetab ja juhendab õpetajat haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel, nõustab vanemat ning teeb õpetajale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või lisauuringute tegemiseks ning ühelt haridustasemelt teisele ülemineku toetamiseks.
 12. Täpsemad hariduslike erivajadustega õppe koordineerija tööülesanded on kirjeldatud ametijuhendis.
- 8.3 ÕPILASE VAJALIKU TOE VÄLJASELGITAMINE JA TUGIMEETME VALIK NING RAKENDAMINE
1. Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis-psühholoogile hindamise. Vajaduse korral tehakse koostööd teiste valdkondade spetsialistidega ja soovitatakse lisauuringuid.
 2. Hindamise tulemused kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile (IAK), mis asub õppeinfosüsteemis (Stuudium).
 3. Lähtuvalt erivajadusest saab kool rakendada üldist tuge ja nõustamismeeskonna soovitusel ning lapsevanema nõusolekul tõhustatud või erituge.
 4. Tugispetsialistide teenus (edaspidi teenus) on õppeprotsessis õpilase arengut, võimetekohast õppimist ja sotsiaalseid oskusi toetav logopeedi, eripedagoogi, koolipsühholoogi või sotsiaalpedagoogi teenus.
 5. Tugispetsialist:

- 1) teeb koostööd õpetajate ja teiste tugispetsialistidega õpilase abi- ja toetusvajaduse väljaselgitamiseks ning hindab õpilase arengut ja toimetulekut õpikeskkonnas eriala kompetentsist lähtuvalt;
 - 2) nõustab ja toetab õpetajat õpilase õppe- ja arendustegevuste planeerimisel ning läbiviimisel, õpilasele sobiva õppemetoodika ja õppevormi leidmisel, sobilike õppematerjalide, abivahendite valimisel ja kohandamisel ning individuaalse õppe korralduse kava või õppekava koostamisel;
 - 3) toetab ja suunab õpilast esile kerkinud probleemide lahendamisel ning kavandab ja viib läbi õpilase erivajadusest tulenevalt sekkumisi ning õpilase arengut, toimetulekut ja sotsiaalset tegevusvõimet toetavaid tegevusi individuaalselt või rühmas ning hindab rakendatud meetmete tulemuslikkust;
 - 4) koostöös teiste tugispetsialistidega nõustab kooli juhtkonda, õpetajaid ja kooli töötajaid erivajadustega õpilaste õppe korraldamisel, õpilase vajadusi arvestava arengu- ja õpikeskkonna kujundamisel ja õpilase toetamiseks sobivate meetmete valikul;
 - 5) nõustab erialase pädevuse piires vanemaid ja perekonda lapse arengu ja toimetuleku toetamisega seotud küsimustes;
6. Tulenevalt erialasest pädevusest on
- 1) eripedagoogi ülesandeks õpilase arengu- ja õpioskuste taseme kindlaks tegemine ja tema arengut mõjutavate tegurite ning õpivajaduste välja selgitamine; õpetajate juhendamine ja nõustamine õpilase õppe planeerimisel ja läbiviimisel; õpiabirühma- või individuaaltundide ettevalmistamine ja läbiviimine õppeasutuses;
 - 2) logopeedi ülesandeks õpilase kommunikatsioonivõime hindamine, kommunikatsioonihäiretega õpilaste väljaselgitamine, nende suulise ja kirjaliku kõne arengu toetamine ning neile sobiva suhtluskeskkonna soovitamine; õpetajate toetamine õpilaste kommunikatsioonivõime arendamisel, taastamisel ning kompenseerimisel;
 - 3) koolipsühholoogi ülesandeks õpilase psühholoogilist arengut ja õppeprotsessis toimetulekut mõjutavate tegurite (psüühilised protsessid, isiksuse omadused, emotsionaalne seisund, vaimse tervise probleemid, suhtlemis- ja käitumisoscused) hindamine; õpilase nõustamine isikliku elu, õppetööga ning vaimse tervisega seotud probleemidega toimetulekul, tunnetusprotsesside, vaimsete võimete, käitumis- ja suhtlemisoscused arendamisel ning õpi- ja karjäärivalikute tegemisel; õpilase toetamine ning vanema ja kooli personali nõustamine kriisisituatsioonist väljatulekuks toe korraldamisel;
 - 4) sotsiaalpedagoogi ülesandeks on õpilase sotsiaalsete oskuste hindamine ning tema eakohast tegutsemisvõimet takistavate tegurite analüüsimine, õpilase suhtlemisoscused ja sotsiaalse pädevuse kujundamine ja toetamine; koolis esilekerkivate õpilaste sotsiaalsete ja koolikohustuse täitmist takistavate probleemide kaardistamine, nende ennetus- ja lahendustegevuste koordineerimine.

8.4 ÜLDINE TUGI

1. Üldist tuge pakutakse õpilasele, kellel tekib takistus koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel tulenevalt vähesest koolivalmidusest, kirjutamis- , lugemis- , arvutamiskõhustusest, ebapiisavast õppekeele valdamisest või ajutisest õpiraskusest, mis võib olla tingitud tervislikust seisundist, psüühilisest või sotsiaalmajanduslikust taustast.

2. Üldist tuge pakutakse õpilasele, kes tulenevalt kõrgematest vaimsetest võimetest, eriandekusest, tugevast motivatsioonist vajab erisusi õppekorralduses.
3. Üldine tugi õpiväljundite saavutamiseks on järgmine:
 - 1) Õpetajapoolne lapse vajadustest lähtuv individuaalne juhendamine ainetunnis või ainealane konsultatsioon;
 - 2) muudatused või kohandused õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, millega ei kaasne nominaalse õppeaja muudatust, õpitulemuste vähendamist või asendamist (kokkulepped vormistatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil);
 - 3) tugispetsialistide teenus: logopeediline nõustamine, eriedagoogiline nõustamine, psühholoogiline nõustamine, sotsiaalpedagoogiline nõustamine, kooli tervishoiutöötaja konsultatsioon;
 - 4) õpiabitundide korraldamine;
 - 5) individuaalse õppekava rakendamine (kinnitatakse direktori käskkirjaga);
 - 6) õpiabirühma vastuvõtmine (kinnitatakse direktori käskkirjaga).
4. Üldine tugi püsivate käitumisprobleemide ja koolikohustuse mittetäitmise puhul on järgmine:
 - 1) vestlused õpilase ja lapsevanemaga;
 - 2) käitumise tugikava rakendamine;
 - 3) õppekeskkonna ajutine kohandamine;
 - 4) kooli tugispetsialistide nõustamine;
 - 5) individuaalse õppekava rakendamine;
 - 6) vajadusel kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakonna lastekaitsespetsialisti või juhtumikorraldaja kaasamine.
5. Õpiabi-, logopeedilised ja hariduslike erivajaduste õpilaste klassid ja rühmad tuleb moodustada ja kinnitada direktori korraldusega jooksva õppeaasta 1. oktoobriks ja vastavalt vajadusele 1.vebruariks.

8.5 TÕHUSTATUD TOE JA ERITOE RAKENDAMINE HARIDUSLIKU ERIVAJADUSEGA ÕPILASELE

1. Tõhustatud või erituge rakendatakse juhul, kui kooli pakutud üldine tugi ei anna õpilase arenguks tulemusi ja kooliväline nõustamismeeskond on teinud vastava soovitusel.
2. Lapsevanema kirjaliku nõusoleku alusel saab kool EHISes juurdepääsu nõustamismeeskonna soovitusel.
3. Tõhustatud või erituge rakendatakse lapsevanema kirjaliku avalduse alusel.
4. Tõhustatud tuge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika või käitumishäire või muu tervises seisundi tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:

- 1) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
 - 2) pidevat tugispetsialistide teenust ja osajaga õpet individuaalselt või rühmas;
 - 3) pidevat tugispetsialistide teenust ja individuaalset tuge klassis toimuva õppetöö ajal;
 - 4) õpet eriklassis.
5. Erituge rakendatakse õpilasele, kes tulenevalt tema raskest ja püsivast psüühikahäirest, intellekti-, meele- või liitpuudest vajab järgmisi õppekorralduse muudatusi.

8.6 INDIVIDUAALNE ÕPPEKAVA

1. Individuaalse õppekava alusel võib kool teha õpilast õpetades muudatusi või kohandusi õppeajas, -sisus, -protsessis ja -keskkonnas.
2. Kool koostab individuaalse õppekava järgmistel juhtudel:
 - 1) Õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
 - 2) Õpilase õppekava erineb klassile tehtud õppekavast;
 - 3) Õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
 - 4) Õpilasele rakendatud kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine kooli või riikliku õppekavaga võrreldes;
 - 5) Kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada kohustusliku õppeaine õppimisest.
3. Õpilase hariduslikust erivajadusest tulenevalt on lapsevanemal võimalus saada lisanõustamist ja soovitusi õpilase arengu toetamiseks Haridus- ja Noorteameti Innove (Rajaleidja) keskusest.

8.7 OSUTATUD TOE TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE

1. Tugiteenuse rakendamise tulemuslikkuse kohta märgivad kõik hariduslike erivajadustega õpilasega tegelenud õpetajad ja tugispetsialistid kord õppeaastas (30. maiks) individuaalse arengu jälgimise kaarti õpilase (aine)alase toimetuleku kirjelduse ja esitavad omapoolsed soovitusel. Individuaalse arengu jälgimise kaardil märgitakse ära ka toimunud ümarlauad ja muud kooli poolt rakendatud tugiteenused ja meetmed.
2. Vähemalt korra õppeaastas ja juhul, kui koolivälise nõustamismeeskonna määratud toe rakendamise tähtaeg on lõppenud, hindab kooli tugimeeskond koostöös õpetajate ja teiste tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.
3. Õppeinfosüsteemis (Studium) asub õpilase individuaalse arengu kaart, kuhu kantakse rakendatud teenused, tugi ja hinnang nende tulemuslikkuse kohta, edasised soovitusel.
4. Tugiteenuse rakendamise tulemuslikkuse kohta märgivad kõik hariduslike erivajadustega õpilasega tegelenud õpetajad ja tugispetsialistid kord õppeaastas (14. juuniks) individuaalse arengu jälgimise kaarti õpilase (aine)alase toimetuleku kirjelduse ja esitavad omapoolsed

soovitused. Individuaalse arengu jälgimise kaardil märgitakse ära ka toimunud ümarlauad ja muud kooli poolt rakendatud tugiteenused ja meetmed

9. ÕPILASTE JA LASTEVANEMATE TEAVITAMISE JA NÕUSTAMISE KORRALDUS

1. Klassi- või aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks tuleb gümnaasiumis selgitada välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valida sobivad õppemeetodid ning korraldada diferentseeritud õpet. Loo Keskkool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
2. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
3. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse.
4. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatus korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri/kursuse algul.
5. Õpilaste ja vanemate teavitamine toimub kooli kodukorras sätestatud korra kohaselt.

10. ÕPETAJATE KOOSTÖÖ JA TÖÖ PLANEERIMISE PÕHIMÕTTED

1. Loo Keskkooli õpetajate koostöö toimub õppenõukogu, koostööpäevade ja sisekoolituste vahendusel. Õppeaasta viimasel õppenõukogu koosolekul seatakse õppeaasta eesmärgid, tegevused nende saavutamiseks, sh õppekava arendustegevused ja personali täiendkoolitused.
2. Ainevaldkonniti kuuluvad õpetajad 5 ainekomisjoni – algklassid, emakeel-sotsiaalsed, võõrkeeled, loodus-reaalsed ja oskusained. Ainekomisjoni tööd koordineerib ainekomisjoni juht.
3. Vastavalt vajadusele moodustavad õpetajad töögrupe, mis tegelevad kooli arendustegevusega või õppe-kasvatusalaste probleemide lahendamise ja sh õppekava arendusega.
4. Klassiõpetaja ja aineõpetaja kujundab kooli õppekava ning ainekava alusel välja töökava, mis arvestab klassi omapära ja suundumust, kooli arengusuunda ning eripära, õpilaste vaimseid ja kooli materiaalseid ressursse. Töökava on dokument, mille alusel toimub õppetöö õppetunnis.
5. Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökavas täpsustatakse kooli õppekava üldosas ning ainekavas esitatut, arvestades konkreetseid õpilasi, kasutatavat õppekirjandust ja -materjale, õpetajatevahelist koostööd ning õppeaasta üldtööplaani.
6. Klassiõpetaja ning aineõpetaja töökavad on vormistatud trimestrite ja/või kursuste kalenderplaanina.
7. Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökavas on õppesisu liigendatud ulatuslikumate õppeteemade järgi. Näidatud on olulisemad alateemad, käsitletavat põhimõistet, kasutatavad meetodid,

õppekirjandus jm õppematerjal; oodatavad õpitulemused ja nende kontrollimise/hindamise aeg ning moodused.

8. Klassiõpetaja ja aineõpetaja töökava õppesisu osas kavandatakse täpselt eesmärgistatud õppeülesanded õpitulemuste saavutamiseks.
9. Otsustused, mida klassiõpetaja ja aineõpetaja on teinud oma eripära määratledes, kajastuvad töökavas õppemeetodite valiku kaudu.
10. Töökavas esitatakse muuhulgas:
 - 1) hindamise põhimõtted ja vormid;
 - 2) ainespetsiifilised nõuded;
 - 3) järeltöö sooritamise põhimõtted.

11. KOOLI ÕPPEKAVA UUENDAMISE JA TÄIENDAMISE KORD

1. Kooli õppekava kehtestab kooli direktor. Kooli õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
2. Loo Keskkooli õppekava koostamine ja arendamine eeldab õpilaste, õpetajate, kooli juhtkonna, hoolekogu, lastevanemate, kooli pidaja, teiste õppeasutuste ja organisatsioonide koostööd riikliku õppekava üldosa mõtestamisel ning ainekavade koostamisel.
3. Loo Keskkooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.
4. Loo Keskkooli õppekava vaadatakse läbi kord õppeaastas ja vajadusel viiakse sisse parandused ja täiendused enne uue õppeaasta algust.
5. Loo Keskkooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
6. Loo Keskkooli õppekava uuendamise ja täiendamise korra kinnitab kooli direktor.
7. Loo Keskkooli õppekava avalikustatakse kooli veebilehel.

LOO KESKKOOLI ÕPPEKAVA LISAD

LISA 1 PÄDEVUSED LOO KESKKOOLIS

1. Õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas tulemuslikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Pädevused jagunevad üld- ja valdkonnapädevusteks.
2. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu, aga ka läbivate teemade käsitlemise kaudu ainetundides, tunni- ja koolivälises tegevuses ning nende kujunemist jälgitakse ja suunatakse õpetajate omavahelises ning kooli, kodu ja kogukonna ühistöös.
3. Üldpädevused on:
 - 1) kultuuri- ja väärtuspädevus – suutlikkus hinnata inimsuhteid ning tegevusi üldkehtivate moraalinormide ja eetika seisukohast; tajuda, analüüsida ja väärtustada oma seotust teiste inimestega, ühiskonnaga, loodusega, oma ja teiste maade ning rahvaste kultuuripärandiga ja nüüdisaegse kultuuri sündmustega, väärtustada kunsti ja loomingut ning kujundada ilumeelt; hinnata üldinimlikke ja ühiskondlikke väärtusi, väärtustada inimlikku, kultuurilist ja looduslikku mitmekesisust; teadvustada oma väärtushinnanguid ja arvestada nendega otsuste langetamisel, olla salliv ja koostööaldis ning panustada ühiste eesmärkide saavutamisse;
 - 2) sotsiaalne- ja kodanikupädevus – suutlikkus ennast teostada, toimida aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna ning toetada ühiskonna demokraatlikku arengut ja Eesti riiklikku iseseisvust; teada ning järgida ühiskonnas kehtivaid väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid; austada erinevate keskkondade, sh suhtluskeskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust ning erinevate keskkondade reegleid ja ühiskondlikku mitmekesisust, inimõigusi, religioonide ja rahvaste omapära; teha koostööd teiste inimestega erinevates situatsioonides; aktsepteerida inimeste erinevusi ning arvestada neid suhtlemisel; suutlikkus mõista globaalprobleeme, võtta kaasvastustus nende lahendamise eest; väärtustada ja järgida jätkusuutliku arengu põhimõtteid, tunnetada end dialoogivõimelise ühiskonnaliikmena Eesti, Euroopa ja kogu maailma kontekstis;
 - 3) enesemääratluspädevus – suutlikkus mõista ja hinnata adekvaatselt oma nõrku ning tugevaid külgi, arvestada oma võimeid ja võimalusi; analüüsida oma käitumist erinevates olukordades; käituda ohutult ja järgida terveid eluviise; lahendada oma vaimse ja füüsilise tervisega seonduvaid probleeme; käituda inimsuhetes sõltumatult; hankida teavet edasiõppimise ja tööleidmise võimaluste kohta, kavandada oma karjääri;
 - 4) õpipädevus – suutlikkus organiseerida õppekeskkonda individuaalselt ja rühmas ning hankida õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet; leida sobivad teabeallikad ja juhendajad ning kasutada õppimisel nende abi; planeerida õppimist ning seda plaani järgida; kasutada erinevaid õpistrateegiaid ja õpitut erinevates olukordades ja probleeme lahendades; seostada omandatud teadmisi varemõpituga; analüüsida enda teadmisi ja oskusi, motiveeritust ja enesekindlust ning selle põhjal edasiõppimise võimalusi;

- 5) suhtluspädevus – suutlikkus ennast selgelt, asjakohaselt ja viisakalt väljendada emakeeles ja iseseisva keelekasutaja tasemel vähemalt kahes võõrkeeles, arvestades olukordi ja mõistes suhtluspartnereid ning suhtlemise turvalisust; ennast esitleda, oma seisukohti esitada ja põhjendada; lugeda ning eristada ja mõista teabe- ja tarbetekste ning ilukirjandust; koostada eri liiki tekste, kasutades korrektset viitamist, kohaseid keelevahendeid ja sobivat stiili; väärtustada õigekeelsust ning väljendusrikast keelt ning kokkuleppel põhinevat suhtlemisviisi;
 - 6) matemaatika- loodusteaduste ja tehnoloogiapädevus – suutlikkus kasutada matemaatikale ja loodusteadustele omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid, lahendades erinevaid ülesandeid kõigis elu- ja tegevusvaldkondades; mõista loodusteaduste ja tehnoloogia tähtsust ning mõju igapäevaelule, loodusele ja ühiskonnale; mõista teaduse ja tehnoloogiaga seotud piiranguid ja riske; teha tõenduspõhiseid otsuseid erinevates eluvaldkondades; kasutada uusi tehnoloogiaid loovalt ja uuendusmeelselt;
 - 7) ettevõtlikkuspädevus – suutlikkus ideid luua ja neid ellu viia, kasutades omandatud teadmisi ja oskusi erinevates elu- ja tegevusvaldkondades; näha probleeme ja neis peituvaid võimalusi; aidata kaasa probleemide lahendamisele; seada eesmärged, koostada plaane, neid tutvustada ja ellu viia; korraldada ühistegevusi ja neist osa võtta, näidata algatusvõimet ja vastutada tulemuste eest; reageerida loovalt, uuendusmeelselt ja paindlikult muutustele ning võtta arukaid riske; mõelda kriitiliselt ja loovalt, arendada ja hinnata oma ja teiste ideid; rakendada finantskirjaoskust;
 - 8) digipädevus – suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui ka kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraalil- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.
4. Lähedase eesmärgiseade ja õppesisuga õppeained moodustavad ainevaldkonna. Ainevaldkonna õppeainete õpetamise peamine eesmärk on vastava valdkonnapädevuse kujunemine, mida toetavad õppeainete eesmärgid ja õpitulemused. Valdkonnapädevuse kujunemist toetavad lõiming teiste ainevaldkondade õppeainetega ning tunni- ja kooliväline tegevus. Valdkonnapädevauste kirjeldused on esitatud ainevaldkondade kavades.
5. Loo Keskkooli õppekavas on järgmised ainevaldkonnad:
- 1) keel ja kirjandus;
 - 2) võõrkeeled;
 - 3) matemaatika;
 - 4) loodusained;
 - 5) sotsiaalsained;
 - 6) kunstained;
 - 7) tehnoloogia;

- 8) kehaline kasvatus.
6. Ainekavades esitatakse nii kooliastmete õpitulemused kui ka õpitulemused õppeteemade läbimisel või osaoskuseti. Õpitulemused toetavad valdkonnapädevuste kujunemist. Väärtushoiakute saavutatuse kohta antakse õpilasele kirjeldavat tagasisidet arenguveestluste käigus.

GÜMNAASIUMIS TAOTLETAVAD PÄDEVUSED

Gümnaasiumi kõrgeim õpiväljund on üldpädevuste kujundamine.

LISA 2 LÄBIVAD TEEMAD GÜMNAASIUMIS

1. Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineülesed ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.
2. Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:
 - 1) õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ning eesmäärke;
 - 2) aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ning ülekoollisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
 - 3) valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
 - 4) läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
 - 5) korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ning kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.
3. Loo Keskkooli õppekava läbivad teemad on:
 - 1) elukestev õpe ja karjääri kujundamine – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
 - 2) keskkond ja jätkusuutlik areng – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
 - 3) kodanikualgatus ja ettevõtlikkus – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
 - 4) kultuuriline identiteet – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaidi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;
 - 5) teabekeskond ja meediakasutus – taotletakse õpilase kujunemist teabeteadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskkonda,

suudab meediamaailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärke ja ühiskonnas omaks võetud suhtlemise norme ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskkonnas;

- 6) tehnoloogia ja innovatsioon – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
- 7) tervis ja ohutus – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
- 8) väärtused ja kõlblus – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
- 9) Temaatilised rõhuasetused on kooliastmeti erinevad, arvestades õpilase elukogemusi. Lähtutakse mina/meie suhtest ümbritsevaga: kodu, kodupaiga ja seal elavate inimestega, paikkonnaga, Eesti, Euroopa, maailmaga.
- 10) Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu kooli tegevuse kaudu: ainekavade, kooli mikrokliima, juhtimise ja majandamise kaudu. Õpetajal on õpimotivatsiooni loov, hoiakuid kujundav ning ea- ja jõukohast õppekeskkonda loov roll. Eelistatud on õppevormide mitmekesisus, õppimine kogemuse kaudu: rühmatööd, projektid, ekskursioonid, arutelud, individuaalsed ülesanded, kodutööd, loovülesanded jne. Õpetaja isiklik eeskujuga hoiakute ja töö- ning suhtlemisoskuste osas omab määravat tähtsust.

LÄBIVAD TEEMAD GÜMNAASIUMIS

ÜLDALUSED

Aineõppel põhinev läbivate teemade kasutamine arvestab ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel. Läbivate teemade taotluste elluviimine võib toimuda valikainete kaudu. Õppeainete ja ainevaldkondade panus läbiva teema käsitlemisse on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev.

Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset, sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ning partnerlustegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

LÄBIV TEEMA „ELUKESTEV ÕPE JA KARJÄÄRI PLANEERIMINE”

1. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes väärtustab elukestvat õpet kui elustiili ning mõttestab oma karjääri planeerimist kui jätkuvat otsuste tegemise protsessi, kellel on valmisolek ja oskused teha oma elukäiku puudutavaid valikuid ning suurendada teadmisi töömaailmast.
2. Õpilast suunatakse:

- 1) tutvuma erinevate ametite/elukutsetega, haridus- ja koolitusvõimalustega, pöörama tähelepanu praktilistele tööotsimisoskustele;
 - 2) koostama isiklikku karjääriplaani; analüüsima võimalikke alternatiivseid karjäärivalikuid ja nende mõju pikemas perspektiivis;
 - 3) analüüsima tööd reguleerivaid õigusakte, ettevõtte ja töötaja õigusi ja kohustusi ning kohalikku majanduskeskkonda;
 - 4) tutvuma teabega edasiõppimise ja töö leidmise võimaluste kohta (sealhulgas ettevõtlus) ning luuakse võimalused saada karjääriinõustamist.
3. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine” käsitlemine gümnaasiumis

Gümnaasiumis aitab läbiv teema kujundada õpilase valmidust ja oskusi teha oma elukäiku puudutavaid valikuid ning suurendada teadmisi töömaailmast. Eesmärgiks on aidata õpilasel mõista ja väärtustada elukestvat õpet kui elustiili ning mõtestada oma karjääri planeerimist kui jätkuvat otsuste tegemise protsessi. Tähelepanu pööratakse praktilistele tööotsimisoskustele ja sellekohaste õigusaktide tundmaõppimisele. Õpilastele vahendatakse karjääriinfot (sealhulgas ettevõtlus) ning neile luuakse võimalused kasutada karjääriteenuseid (karjääriõpe, -info ja nõustamine).

LÄBIV TEEMA „KESKKOND JA JÄTKUSUUTLIK ARENG”

1. Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist keskkonnateadlikuks ja sotsiaalselt aktiivseks inimeseks, kes elab ning toimib vastutustundlikult, pidades silmas jätkusuutlikku tulevikku, ja on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele.
2. Õpilast suunatakse:
 - 1) väärtustama bioloogilist (sealhulgas maastikulist) ja kultuurilist mitmekesisust ning ökoloogilist jätkusuutlikkust;
 - 2) kujundama isiklikke keskkonnaalaseid seisukohti, osalema kodanikualgatuse korras keskkonnaasjade otsustamisel, pakkudes välja lahendusi keskkonnaprobleemidele nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil;
 - 3) aru saama loodusest kui terviküsteemist ning inimese ja teda ümbritseva keskkonna vastastikustest seostest, inimese sõltuvusest loodusressurssidest;
 - 4) aru saama inimkonna kultuurilise, sotsiaalse, majandusliku, tehnoloogilise ja inimarengu erinevate tunnuste vastastikusest seotusest, inimtegevusega kaasnevatest riskidest;
 - 5) võtma vastutust jätkusuutliku arengu eest ja omandama jätkusuutlikku arengut toetavad väärtushinnangud ning käitumishinnangud.
3. Läbiva teema „Keskond ja jätkusuutlik areng” käsitlemine gümnaasiumis

Gümnaasiumiastmes harjutavad õpilased keskkonnaalastes küsimustes otsuste langetamist ja hinnangute andmist, arvestades nüüdisaja teaduse ja tehnoloogia arengu võimalusi (sealhulgas piiranguid), normatiivdokumente ning majanduslikke kaalutlusi. Kujundatakse valmisolekut tegeleda keskkonnakaitseküsimustega kriitiliselt mõtleva kodanikuna nii isiklikul, ühiskondlikul kui ka ülemaailmsel tasandil ning rakendada loodussäästlikke ja jätkusuutlikke tegutsemis- ning majandamisviise.

LÄBIV TEEMA „KODANIKUALGATUS JA ETTEVÕTLIKKUS”

1. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ja vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, on ühiskonda lõimitud, toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele, osaleb poliitiliste ning majanduslike otsuste tegemisel.
2. Õpilast suunatakse:

- 1) väärtustama demokraatlikku ühiselu korraldamist, koostööd, kodanikualgatus ja vabatahtlikkusele põhinevat tegutsemist ning konfliktide rahumeelset ja vägivallatut lahendamist;
 - 2) mõistma avaliku, ettevõtlus- ja mittetulundussektori seoseid ja toimimist, nende aluseks olevaid põhimõtteid, õigusi ja kohustusi;
 - 3) mõistma enda kui üksikisiku rolli poliitilises ja majanduslikus süsteemis, võimalusi ja vajadust mõjutada ühiskonnas toimuvat ning omandada oskused otsustamisprotsessides osalemiseks;
 - 4) mõistma ettevõtluse rolli ühiskonnas, ettevõtlusega seotud negatiivseid ja positiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti ettevõtlusega seotud eetilistes küsimustes; analüüsima ettevõtlusega kaasnevat riski ja nende vähendamise võimalusi.
3. Läbiva teema „Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus” käsitlemine gümnaasiumis

Gümnaasiumiastmel on peamine kohalikul ja riigi tasandil otsustamiseks ning majanduselus osalemiseks vajalike praktiliste oskuste kujundamine. Klassi- ja kooliväliste tegevuste ning projektide kaudu süvendatakse õpilaste teadlikkust ühiskonna poliitilisest ja majanduslikust toimimisest, et õpilased saaksid oma kogemuse kaudu tunnetada aktiivseks ja informeeritud kodanikuks olemise eeliseid.

LÄBIV TEEMA „KULTUURILINE IDENTITEET”

1. Läbiva teema „Kultuuriline identiteet” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumise laadi kujundajana ja kultuuride muutumist ajaloo käigus, omab ettekujutust kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripäradest, väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust, on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis.
2. Õpilast suunatakse:
 - 1) mõistma ennast kultuuri kandjana, edasiviijana ja kultuuride vahendajana;
 - 2) mõistma kultuuridevahelise suhtlemise ja koostöö tähtsust ühiskonna jätkusuutlikkuse kujundajana, osalema kultuuridevahelises kommunikatsioonis;
 - 3) olema salliv ja suhtuma lugupidavalt teiste kultuuride esindajatesse ning nende tavadesse ja loomingsusse, taunima diskrimineerimist;
 - 4) tundma õppima ja väärtustama oma ja teiste kultuuride pärandit ja eripärasid, toetudes ühelt poolt erinevates õppeainetes õpitule ja seda üldistades, teiselt poolt ka omaalgatuslikult loetule, nähtule ja kogetule;
 - 5) teadvustama, tundma õppima ja võrdlema mineviku ja nüüdisaja ühiskondade kultuurilist mitmekesisust;
 - 6) omandama teadmisi kultuuride (sealhulgas eesti rahvuskultuuri) kujunemise ja vastastikku rikastavate mõjutuste kohta.
3. Läbiva teema „Kultuuriline identiteet” käsitlemine gümnaasiumis

Gümnaasiumiastme õppeprotsess toetab jätkuvalt omakultuuri väärtustamist, huvi ja eelarvamustevaba ning teadlikku suhtumist teistesse kultuuridesse. Õpilase teadmisi (Eesti ja maailma, eelkõige Euroopa Liidu liikmesriikide) erinevatest kultuuridest laiendatakse ja sünteesitakse tervikuks ajaloo, ühiskonnaõpetuse, muusika, kunstiajaloo, filosoofia, religiooni ajaloo, kirjanduse, võõrkeelte jm tundides. Oluline on luua võimalusi erinevate rahvaste ja kultuuridega tutvumiseks nii kirjanduse, interneti ja meedia teel kui ka vahetu kogemuse kaudu. Õpilasi julgustatakse arutlema selle üle, mida toob endaga kaasa elamine teises kultuuriruumis.

LÄBIV TEEMA „TEABEKESKKOND”

1. Läbiva teema „Teabekeskond” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist infoteadlikuks inimeseks, kes tajub ja teadvustab ümbritsevat infokeskkonda, suudab seda kriitiliselt analüüsida ja selles toimida vastavalt oma eesmärkidele ja ühiskonnas omaksvõetud kommunikatsioonieetikale.
2. Õpilast suunatakse:
 - 1) määrama oma teabevajadusi ja leidma sobivat teavet;
 - 2) kujundama tõhusaid teabeotsingumeetodeid, mis hõlmavad endas erinevate teavikute ja teabekeskondade kasutamist;
 - 3) arendama kriitilise tebeanalüüsi oskust; võrdlema erinevaid diskursiivseid praktikaid (nt seltskonnamedia, kohtupraktika, meelelahutus, sõprade omavaheline suhtlus jpt) ning neis valitsevaid suhtlemisnorme;
 - 4) mõistma media kui majandusharu üldisi toimimismehhanisme, sealhulgas media osa tööturul;
 - 5) analüüsima avalikus ruumis kehtivaid reegleid ning kirjeldama võimalikku tegevust nende rikkumise korral.
3. Läbiva teema „Teabekeskond” käsitlemine gümnaasiumis

Gümnaasiumiõpilane teeb meediatarbijana iseseisvaid valikuid ning põhjendab neid, lähtudes oma erinevatest huvidest ja vajadustest. Õpilane on kursis avalikus ruumis tegutsemise reeglitega ning taunib nende rikkumist. Ta mõistab meediamajanduse rolli ühiskonnas, tutvub globaliseerumise mõjudega media sisule ja inimeste mediakasutusharjumustele. Läbiva teema ja aineõppe koosmõjul suudab õpilane oma sõnumi vormistada ja seda otstarbekalt edastada.

LÄBIV TEEMA „TEHNOLOOGIA JA INNOVATSIOON”

1. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas.
2. Õpilast suunatakse:
 - 1) omandama teadmisi tehnoloogiate toimimise ja arengusuundade kohta erinevates eluvaldkondades;
 - 2) mõistma tehnoloogiliste uuenduste mõju inimeste töö- ja eluviisile, elukvaliteedile ja keskkonnale nii tänapäeval kui ka minevikus;
 - 3) aru saama tehnoloogilise, majandusliku, sotsiaalse ning kultuurilise innovatsiooni vastastikustest mõjudest ja omavahelisest seotusest;
 - 4) mõistma ja kriitiliselt hindama tehnoloogilise arengu positiivseid ja negatiivseid mõjusid ning kujundama kaalutletud seisukohti tehnoloogia arengu ja selle kasutamise seotud eetilistes küsimustes;
 - 5) kasutama info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat (edaspidi *IKT*) eluliste probleemide lahendamiseks ning oma õppimise ja töö tõhustamiseks;
 - 6) arendama loovust, koostööoskusi ja algatusvõimet innovaatiliste ideede rakendamisel erinevates projektides, osalema koostöös kaasõpilaste ja/või tehnoloogiafirmaga innovaatilises arendusprojektis.
3. Läbiva teema „Tehnoloogia ja innovatsioon” käsitlemine gümnaasiumis

Gümnaasiumis käsitletakse läbivat teemat eelkõige rühmatööna teostatavate uurimis- ja arendusprojektide vormis, püüdes võimaluse korral kaasata kodukandi innovaatilisemaid tehnoloogiafirmasid või teaduskeskusi. Eesmärgiks on positiivsete hoiakute kujundamine tehnoloogilise innovatsiooni ja sellega seonduvate karjäärivõimaluste suhtes. Samuti tuleb

gümnaasiumiastme lõpuks tagada kõigi õpilaste valmisolek IKT kasutamiseks igapäevaelus, õpingutes ja töös.

LÄBIV TEEMA „TERVIS JA OHUTUS”

1. Läbiva teema „Tervis ja ohutus” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist vaimset, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ja kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele.
2. Õpilast suunatakse:
 - 1) hindama mitmesuguste käitumisviiside ohutusastet ning lühi- ja pikaajalisi tagajärgi tervisele ja turvalisusele; selgitama loodus- ja sotsiaalainetes õpitule tuginedes alkoholi ja tubaka mõju inimorganismile ja käitumisele;
 - 2) analüüsima ja hindama keskkonna ning ühiskonna (sealhulgas eakaaslaste) mõju inimeste tervisele ja ohutuslaste otsuste langetamisele; vältima negatiivseid mõjusid ning toetama teisi positiivsete otsuste langetamisel;
 - 3) analüüsima tervise- ja ohutuslaste info, toodete ning teenuste kvaliteeti, maksumust ja kättesaadavust;
 - 4) analüüsima ohuteguri suurust, teadvustama õnnetuse ahelreaktsiooni võimalikkust; tundma ära olukorrad, mis nõuavad professionaalset abi.
3. Läbiva teema „Tervis ja ohutus” käsitlemine gümnaasiumis

Gümnaasiumiosas on põhiliseks läbiva teema käsitlemise vormiks õpilaste praktiline tunniväline terviseedenduslik ja turvalisust toetav tegevus, sealhulgas nooremate juhendajatena ning projektide väljatöötajatena ja rakendajatena oma koolis või ka riiklikul tasandil.

LÄBIV TEEMA „VÄÄRTUSED JA KÕLBLUS”

1. Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus” käsitlemisega taotletakse õpilase kujunemist kõlbeliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse ja sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.
2. Õpilast suunatakse:
 - 1) analüüsima kriitiliselt ja argumenteeritult väärtusi ja kõlbelisi norme, erinevaid väärtussüsteeme, nende seoseid ajaloolis-kultuurilise kontekstiga, religiooniga ja maailmavaatega;
 - 2) reflekteerima isiklike väärtushoiakute ja kõlbeliste tõekspidamiste üle; tegema mõtestatud maailmavaatelisi ja kõlbelisi valikuid ning neid põhjendama;
 - 3) tegutsema erinevaid vaateid ja seisukohti respektierides ning kaitsma ja põhjendama oma seisukohti;
 - 4) ette nägema, võimaluse korral vältima ja lahendama väärtuste ja kõlbeliste normidega seotud konfliktsituatsioone;
 - 5) mõistma, et mitmekesisus on ühiskonna rikkuse ja arengu tingimusi.
3. Läbiva teema „Väärtused ja kõlblus” käsitlemine gümnaasiumis

Läbiva teema käsitlemisel gümnaasiumis on kesksel kohal kriitilise mõtlemise ja argumenteerimisoskuse arendamine, asjakohase teabe kogumine ja üldistuste tegemine, tuues esile seoseid erinevate valdkondade, varasemate teadmiste ja kogemustega ning väärtussüsteemide, maailmapildi ja maailmavaate küsimustega. Soovitavate käitumisviiside kujunemist tõhustab õpilase osalus demokraatlikes diskussioonides, kooli õpilasomavalitsuse ja muude sarnaste organisatsioonide töös ning kaasatus koolielu korraldamisse.